

ДЕНЬ ГІДНОСТІ — 2017. НАЙ

З дітьми можна розмовляти на будь-яку тему. Не існує тем заборонених, чи таких, які ще зарано. Якщо ми, дорослі, будемо відвертими, чесними, якщо зуміємо уникнути вказівок і менторського тону, якщо дамо дітям висловитися, не соромлячись своїх думок, — вони нас почують і зрозуміють.

Цього року вже втретє освітяни України відверто розмовляли з учнями та ученицями про гідність. Ініціатива щодо проведення Всесвітнього Дня Гідності в нашій країні належить команді *EdCamp Ukraine*.

Саме *EdCamp Ukraine* координує проведення заходу в навчальних закладах, розробляє тренінгові вебінари, надсилає сертифікати і вітальні календарі.

Олександр Елькін, координатор Усесвітнього Дня Гідності в Україні, після онлайн-спілкування з освітянами зазначив: «Дню Гідності в Україні бути! Ми мали 170 підключень на вебінарі, лише одна людина ще сумнівається, чи вистачить сил, а решта засвідчили, що точно проведуть! Крайній зворотний зв'язок годі й уявити».

Команда натхненно працює задля того, щоб цей день не перетворився на номенклатурне «свято», а став акцією свободи і гідності.

Ірина Мінковська, менеджера з PR і партнерства EdCamp Ukraine про День Гідності 2017: «Новим у конструкторі уроку став компонент «Гідність у дії», завдяки якому дорослі і діти писали листи на захист зелених активістів у Мадагаскарі і говорили про корупцію як негідні вчинки. Ми надзвичайно вдячні Amnesty International і Програмі розвитку ООН в Україні за увагу до важливих тем у сучасній українській школі. До речі, цього року Всесвітній День Гідності відбувався протягом майже 3-х тижнів з 21 листопада до 9 грудня! Переглянути події у шкільних колективах можна у Фейсбуці <https://www.facebook.com/gdignityukraine>.

Усесвітній День Гідності (www.globaldignity.org) — це незалежний, соціальний, політично й релігійно нейтральний захід для вчителів та учнівства, мета якого — надихати дорослих

і дітей керуватися почуттям власної гідності у своїх повсякденних діях. Цього року Всесвітній День Гідності в Україні відбувся під патронатом Міністерства освіти і науки України. У особистому відеозверненні, адресованому освітянам, пані міністерка Лілія Гриневич підкреслила важливість поняття гідності для дітей і молоді.

Ми звернулися до активних учасниць із різних міст України з питаннями щодо проведення Дня Гідності в їхніх школах. Зустрічайте.

ОЛЕСЯ БРАТАШ:

«ЦЕЙ ЗАХІД ТРЕБА ПРОЖИТИ СЕРЦЕМ»

Браташ Олеся Іванівна, заступниця директора з виховної роботи, учителька української мови та літератури у загальноосвітній школі I–III ступенів смт Добровора, Львівської області.

Які родинки саме вашого сценарію?

— 2017 року ми вдруге проводили День Гідності в нашому закладі. Я провела уроки-дискусії, під час яких з учнями/-ми 6-го і 8-го класів обговорили поняття людської гідності на прикладі програмових творів української літератури. Предметом обговорення у 6-му класі стали оповідання «Дивак» Григора Тютюнника і «Федько-Халамидник» Володимира Винниченка. Шестикласники/-ці порівнювали умови виховання головних героїв творів. Діти дійшли

АЙМАСШТАБНІШИЙ У ЄВРОПІ

М. В. Юдіна, м. Харків

висновку, що від ставлення рідних залежить те, як складеться життя дитини, як оцінюватиме її оточення. Федькові батьки не захистили свого сина, і це стало причиною смерті хлопчика, а Павлусь, будучи горбанем, зростав у великій любові і підтримці мами і дідуся, що й допомогло йому знайти друзів серед ровесників, хоча ті спочатку тільки й насміхались із хлопчика і намагалися образити.

Восьмикласники дискутували про людську гідність, обговорюючи новелу «Гер переможений» Любові Пономаренко та казку-притчу «Говорюча риба» Емми Андієвської. У підсумку було висловлено думку, що толерантність, взаємоповага, гуманізм — це ті якості, які має виховувати у собі кожен. Інколи людина стає заручником певних обставин, але при цьому важливо мати сили відстоювати свою людську гідність.

**Як День Гідності сприймають учні і учениці?
Чи відбуваються у дітей зміни у спілкуванні,
ставленні до оточення?**

— Відзначення Дня Гідності спонукало учнів та учениць перечитати вивчені раніше твори і поміркувати над проблемами людяності, стосунків у сім'ї, вміння пробадати. Учні та учениці ще раз відзначили, як важливо цінувати і поважати людину, незважаючи на якісь її вади чи провини.

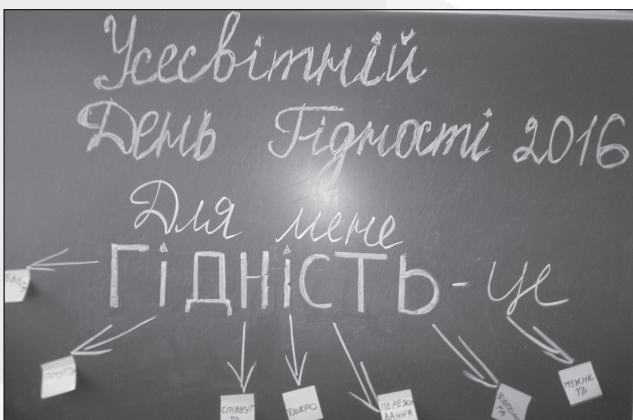
**Що ви порадите колегам задля кращої
організації заходу?**

— Як на мене, щоб провести День Гідності у своєму закладі, треба лише особисте бажання вчителя. Як підказує мій досвід, якщо хочете щоб активними були всі, — обирайте невелику аудиторію, це забезпечує можливість почути кожного і кожна, сприяє більшій відкритості і щирості у висловленні думок. Під час проведення заходів на тему людської гідності не можна опускатися до формалізму чи примусу. Це захід, який треба прожити серцем.

ВАЛЕНТИНА КАКАДІЙ:
«МИ ВСІ СТАЛИ БЛИЖЧИМИ ОДНЕ
ДО ОДНОГО»

Какадій Валентина Миколаївна, віце-директорка з виховної роботи, учителька фізики і математики в Огіївському навчально-виховному комплексі Сахновщинського району Харківської області.

Які родинки саме вашого сценарію?

— Відзначаємо День Гідності з самого старту цієї ініціативи в Україні, цього року — втретє. За кілька днів до Дня Гідності ми роздрукували основні принципи гідності.

1. Кожна людина має право на гідне життя.
2. Гідне життя означає можливість реалізувати свій потенціал, що має підкріплюватися гідною медичною допомогою, освітою, заробітком і почуттям безпеки.
3. Гідність означає свободу вибору й дій і повагу до цих прав.
4. У своїх діях ми повинні керуватися почуттям власної гідності.
5. Перш за все, наша гідність взаємопов'язана з гідністю інших людей.

Усі діти мали можливість ознайомитися з ними. Ще попросили дітей продумати приклади зі свого досвіду чи відомі їм історії, які б проілюстрували, що значить для них гідність.

Розпочали захід в актовій залі, де кураторка заходу стисло пояснила, що таке День Гідності, що гідність є внутрішньою людською цінністю кожної людини і чому важливо підвищувати почуття власної гідності. Чому в наш час необхідно говорити більше про гідність і виявляти більше громадської активності. Переглянули промо-ролик.

Потім діти разом зі своїми класними керівниками та керівницями пройшли до своїх класних кімнат. Діти дали визначення гідності власними словами та розповіли історії про гідність із власного досвіду і обрали ті, які розкажуть на загальній завершальній зустрічі. Історії були як «великими» (діти бачили, як знайомі рятували будинок від пожежі), так і «маленькими» (допомога літнім людям, врятовані тварини). Діти зрозуміли, що «маленькі» історії так само важливі, як і великі, тому що у світі незначних речей немає. І ще — поважаючи інших людей, можна здобути повагу і до себе.

Діти написали листи собі в майбутнє — про те, що вони збираються зробити протягом наступного року для підвищення почуття власної гідності. Підписали листи і опустили їх у спеціальну коробку. Потім учні й учениці прочитали свої листи, написані рік тому. Одна одинадцятикласниця, прочитавши свого листа, плакала від того, що все заплановане здійснилося.

В актовій залі на завершальній зустрічі відчувалася зворушлива, позитивна, доброзичлива атмосфера. Атмосфера довіри, яка надихала дітей відкритися. Усіх, хто розповідали свою історію, уважно із цікавістю слухали.

Ми написали особливого листа від усіх учнів й учениць та вчителів і вчительок школи (кураторкою акції була вчителька історії Анна Савельєва). Це лист до президента Республіки Малаві, Його достоїнності професору Артуру Пітеру Мутаріки з проханням зупинити дискримінацію людей з альбінізмом. Самим же дітям учнівство виготовило листівки (у вигляді голубів і сердець) зі своїми іменами та словами підтримки, пропозицією дружи.

**Як День Гідності сприймають учні і учениці?
Чи відбуваються у дітей зміни у спілкуванні,
ставленні до оточення?**

Центром цієї події є діти. Також вона відповідає педагогіці партнерства між дорослими і дітьми. Від дорослих не очікують на готові відповіді, що таке гідність, і це надає можливість отримати дітям справжній досвід. День Гідності — це досвід, через який кожний/-а можуть замислитися про життя і цінності.

Відчутно було, що ми всі стали близькими одне для одного, були всі як одна дружна сім'я. Діти стали помітно доброзичливішими, терпимішими одне до одного, частіше почали лунати «ввічливі» слова.

**Що ви порадите колегам задля кращої
організації заходу?**

— Готуватися до події всім педагогічним колективом. Дітям варто заздалегідь продумати історії з власного досвіду та принести конверти (можна зробити власноруч).

**МІНІСТЕРКА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛІЛІЯ ГРИНЕВИЧ**

Ми повинні розмовляти з нашою молоддю про гідність. Це базова цінність. Про те, як кожен і кожна ставиться до себе і до іншого. Наскільки вона чи він може зрозуміти і шанувати іншого. Ось чого нам треба вчити наших дітей — від цього і зможе також виграти вся Україна.

Розповідати тільки позитивні історії, які б були прикладами. Історії не мають бути довгими.

2017 року *Global Dignity Day* проводили одночасно у понад 60-ти країнах світу. Він зібрав понад 500 000 молодих учасниць і учасників. В Україні до ініціативи долучилися 30000 учасників і учасниць із 277 закладів освіти.

**ІРИНА СРІБНА
«З МАЛЕНЬКИХ ІСТОРІЙ
СКЛАДАЄТЬСЯ НАШЕ ЖИТТЯ»**

Срібна Ірина Володимирівна, учителька трудового навчання і технології у спеціалізованій школі I–III ступенів № 28 імені Т. Г. Шевченка м. Черкаси.

Які родинки саме вашого сценарію?

Підготовку до Всесвітнього Дня Гідності починали заздалегідь. Цього року ми долучаємося втретє і вже маємо досвід. Учнівству та студентству було запропоновано поміркувати, як вони розуміють слово «гідність» та пригадати історії про гідність із власного життя. Ділилися історіями про гідність також і педагоги, представники/-ці адміністрації — це створювало атмосферу особливої довіри. Під час навчального курсу виконували вправи: «лінійка часу», «асоціації», «лист у майбутнє». Для листів у майбутнє готуємо спеціальну поштову скриньку, яку відкриваємо через рік після проведення заходу. Важливим і зворушливим був момент читання листів. Заключна частина заходу відбувалася в актовій залі, де учні і учениці різних класів ділилися своїми історіями про гідність.

**Як День Гідності сприймають учні і учениці?
Чи відбуваються у дітей зміни у спілкуванні,
ставленні до оточення?**

Подібні заходи допомагають укріплювати почуття власної гідності дитини, змінюють ставлення до себе самої та до інших людей. Діти намагаються зрозуміти та сприймати індивідуальність кожної людини, поважати її погляди, потреби. Стають відповідальнішими за свої вчинки.

Що ви порадите колегам задля кращої організації заходу?

Щодо рекомендацій — заохочувати учасників і учасниць навчального курсу бути щирими та відвертими, не боятися зробити щось неправильно. Найкращий приклад цьому — історії з власного життя. Заохочувати «маленькі» історії, адже з них складається наше життя. Під час заходу — дбати про емоційну безпеку дітей, доброзичливу атмосферу в аудиторії. Надавати підтримку, коли у цьому є потреба.

ІННА БУШИНА, ЛІАНА ДЕРКАЧ
«УКРАЇНА ГІДНА СВОБОДИ!»

Бушина Інна Борисівна, Деркач Ліана Михайлівна — методистки Черкаського міського методичного кабінету установ освіти Черкаської міської ради, міські координаторки проведення Всесвітнього Дня гідності в закладах освіти міста Черкас.

ФУНДАТОР УСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ГІДНОСТІ, ЙОГО КОРОЛІВСЬКА ВИСОКІСТЬ КРОНПРИНЦ ХОКОН

18 жовтня — Всесвітній День Гідності. Ви можете приєднатися до сотень тисяч людей по всьому світу, що влаштовують різноманітні заходи, присвячені гідності. Нашому світові потрібно більше гідності, нам слід зосередитись на переспрямуванні сили гідності. Дякуємо, що не залишаєтесь осторонь. Учителю ви, учень чи волонтер — я бажаю вам величезних успіхів.

Приєднуйтеся до нас: приєднуйтеся до руху за гідність, де торжествують співчутливість, повага та любов.

Які родинки саме вашого сценарію?

- Тематичні класні години за темою «Україна гідна свободи»;
- екскурсії до шкільних куточків, меморіальних і пам'ятних місць, які увічнюють пам'ять героїв Революції гідності, воїнів АТО;
- радіолінійки «Свобода ціною в життя»;
- зустріч учнівства з воїнами — учасниками бойових дій на Донбасі
- години спілкування на тему моральних якостей особистості.

Як День Гідності сприймають учні?

Чи відбуваються у дітей зміни у спілкуванні, ставленні до оточення?

Завдячуючи традиції проводити загальношкільний День Гідності, змінилося ставлення дітей до таких понять, як «свобода», «демократія», «незалежність». Спостерігаємо підвищення свідомості та рівня критичності в оцінці подій політичного, економічного та культурного життя країни.

Що ви порадите колегам задля кращої організації заходу?

У процесі підготовки до проведення Дня Гідності слід активніше залучати учнівство до розробки плану заходів. Їхнє творче бачення допоможе провести цей день цікаво, пізнавально і неформально. Довіряйте своїм дітям, вони гідні того!